

อัลกอริทึมใหม่โดยใช้ควอนไทล์ของภาวะน่าจะเป็นเพื่อสร้างช่วงความเชื่อมั่น

สำหรับความแตกต่างระหว่างสองสัดส่วน

A Novel Algorithm Using Quantile Likelihood to Construct the Confidence Intervals

for the Difference Between Two Proportions

โชติกา วุฒิสาร (Chotikar Vuthisarn)* เบนจามาต ตูลยนิติกุล (Benjamas Tulyanitikul)**

ดร.พัทธ์ชนก ศรีสุระเดชชัย (Dr.Patchanok Srisuradetchai)**

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้เสนออัลกอริทึมใหม่แทนการวิเคราะห์เชิงสถิติทางตรงเพื่อสร้างช่วงความเชื่อมั่นสำหรับความแตกต่างระหว่างสองสัดส่วน นั่นคือ อัลกอริทึมควอนไทล์ของภาวะน่าจะเป็น (QL) โดยนำหลักการของช่วงความเชื่อมั่นโดยวิธีบูตสตรัปภายใต้ตัวประมาณมัธยฐานไม่เอนเอียง (MUE) และอัลกอริทึมการเลือกตัวอย่างแบบเลือกซ้ำที่สำคัญ (SIR) มาปรับใช้แล้วนำไปเปรียบเทียบกับวิธีวัลด์ วิธีไฮบริด วิธีเบย์ส์ วิธี MUE และ อัลกอริทึม SIR ผลการศึกษาพบว่าทั้ง 5 วิธีให้ผลดีกว่าวิธีวัลด์ในทุกลักษณะประชากร และช่วงที่ได้จากอัลกอริทึม QL ให้ค่าความน่าจะเป็นคุ้มครองใกล้เคียงกับวิธี SIR วิธีเบย์ส์ วิธี MUE และวิธีไฮบริด ในหลายสถานการณ์ นอกจากนี้อัลกอริทึม QL นี้เกิดจากการใช้พารามิเตอร์โดยตรง ดังนั้น ช่วงความเชื่อมั่นของ $p_1 - p_2$ ที่ได้ จะอยู่ในช่วง $[-1,1]$ เสมอ และสามารถหาช่วงความเชื่อมั่นในกรณีที่ $\hat{p}_1$ และ $\hat{p}_2$ เท่ากับศูนย์ได้ โดยสรุปแล้ว ช่วงความเชื่อมั่นโดยอัลกอริทึมควอนไทล์ของภาวะน่าจะเป็นสามารถสร้างช่วงความเชื่อมั่นได้ดีใกล้เคียงช่วงที่ได้ของวิธีไฮบริด วิธีเบย์ส์ และวิธี MUE ได้ในหลายกรณีที่ศึกษา

ABSTRACT

This research proposes a novel algorithm instead of direct statistical analysis for construction the confidence intervals for the difference between two proportions which is named Quantile likelihood (QL). This algorithm, using the concept of fully specified bootstrap based on the median unbiased estimator and SIR algorithm, is applied to construct the confidence intervals and then compare to those obtained from Wald, hybrid, Bayes, MUE and SIR algorithm confidence intervals. The result shows that these 5 method are preferable than the Wald method in all population characteristics and confidence intervals obtained from QL algorithm give the similar coverage probability to those of SIR algorithm, MUE and hybrid method in several situations. Moreover, QL algorithm directly used sampled of the parameters. Therefore, confidence intervals of $p_1 - p_2$ are definitely in $[-1,1]$ and can construct a confidence interval of $p_1 - p_2$ in case that $\hat{p}_1$ and $\hat{p}_2$ are equal to zero. In short, QL algorithm can produce as good a confidence interval similar to hybrid Bayes and MUE method which are the efficient method.

คำสำคัญ: อัลกอริทึมควอนไทล์ของภาวะน่าจะเป็น อัลกอริทึมการเลือกสุ่มการเลือกตัวอย่างแบบเลือกซ้ำที่สำคัญ
ความน่าจะเป็นคุ้มครอง

Keywords: Quantile Likelihood algorithm, Sampling Importance Resampling algorithm, coverage probability

* นักศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์และสถิติ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาคณิตศาสตร์และสถิติ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

บทนำ

การประมาณค่าแบบช่วงสำหรับสัดส่วนประชากร (Proportion) เป็นที่สนใจศึกษาและเปรียบเทียบอย่างกว้างขวาง โดยพารามิเตอร์ที่สนใจ คือ p เป็นพารามิเตอร์สัดส่วนของการแจกแจงทวินาม แทน ความน่าจะเป็นของการเกิดเหตุการณ์ที่สนใจ ที่มีฟังก์ชันมวลความน่าจะเป็น $f(y) = {}^n C_y p^y (1-p)^{n-y}$, $y = 0, 1, \dots, n$ โดยที่ตัวแปรสุ่ม Y แทน จำนวนครั้งของการเกิดเหตุการณ์ที่สนใจจากการทดลองสุ่มทั้งหมด n ครั้ง หรือ $Y : B(n, p)$

สำหรับช่วงความเชื่อมั่นของสัดส่วนสองกลุ่มประชากรโดยใช้แนวคิดของการแจกแจงเชิงเส้นกำกับ หรือ วิธีวัตต์ (Wald) ซึ่งเป็นที่รู้จักและนิยมนำมาใช้กันอย่างแพร่หลาย เมื่อกำหนดให้ $Y_1 : B(n_1, p_1)$ และ $Y_2 : B(n_2, p_2)$ จะได้ว่าช่วงความเชื่อมั่น $(1-\alpha)100\%$ ของ $p_1 - p_2$ คือ $\hat{p}_1 - \hat{p}_2 \pm Z_{1-\alpha/2} \sqrt{\hat{p}_1(1-\hat{p}_1)/n_1 + \hat{p}_2(1-\hat{p}_2)/n_2}$ โดยที่ $\hat{p}_i = y_i / n_i$; $i=1, 2$ และ $Z_{1-\alpha/2}$ แทน ควอนไทล์ที่ $1-\alpha/2$ ของการแจกแจงปกติมาตรฐาน แต่อย่างไรก็ตามจากการทบทวนวรรณกรรมพบว่าช่วงความเชื่อมั่นที่ได้จากวิธีวัตต์มีแนวโน้มที่ให้ความน่าจะเป็นคลุมรวม (Coverage Probability: CP) ต่ำกว่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Confidence Coefficient) ที่กำหนด เมื่อตัวอย่างขนาดเล็ก หรือ กรณีขนาดตัวอย่างเล็กและค่า p เข้าใกล้ 0 หรือ 1 จึงมีนักวิจัยเสนอการสร้างช่วงความเชื่อมั่นประเภทนี้ในวิธีต่าง ๆ หลายวิธี เช่น ช่วงความเชื่อมั่นแบบวิธีไฮบริด (Hybrid) ของ Newcombe R G. (1998) ช่วงความเชื่อมั่นโดยวิธีแบบเบส์ที่ใช้การแจกแจงก่อน (Prior Distribution) คือ การแจกแจงแบบเอกรูป (Uniform Distribution) เสนอโดย Carlin B P, Louis T A. (2009) ช่วงความเชื่อมั่นโดยวิธีบูตสเตรปภายใต้ตัวประมาณมัธยฐาน ไม่เอนเอียง (MUE) ของ Yan et al. (2009) และช่วงความเชื่อมั่นโดยอัลกอริทึม SIR นำเสนอโดย โชติกา วุฒิสาร รมิดา ศรีเหรา และ พัชรชนก ศรีสุระเดชชัย (รอตีพิมพ์) ที่ใช้หลักการอัลกอริทึมการเลือกตัวอย่างแบบเลือกซ้ำที่สำคัญ (Sampling Importance Resampling: SIR) ที่เสนอโดย Rubin D B. (1987, 1988) ซึ่งเป็นอัลกอริทึมที่มีจุดประสงค์หลักในการสร้างตัวอย่างที่มีการแจกแจงภายหลัง (Posterior Distribution) และนำตัวอย่างที่ได้ไปหาช่วงความเชื่อมั่นสำหรับความแตกต่างระหว่างสองสัดส่วน เป็นต้น

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้เสนอช่วงความเชื่อมั่นสำหรับความแตกต่างระหว่างสองสัดส่วนโดยอัลกอริทึมควอนไทล์ของภาวะน่าจะเป็น (Quantile Likelihood: QL) ซึ่งเป็นการนำหลักการของวิธี MUE ของ Yan et al. (2009) และวิธีอัลกอริทึม SIR มาปรับใช้ในการสร้างช่วงความเชื่อมั่นสำหรับความแตกต่างระหว่างสองสัดส่วน และเนื่องจากวิธีอัลกอริทึมควอนไทล์ของภาวะน่าจะเป็นเกิดจากพารามิเตอร์โดยตรง ดังนั้นช่วงความเชื่อมั่นของ $p_1 - p_2$ โดยอัลกอริทึมนี้จะได้จำกัดค่าน้อยกว่าและจำกัดค่าล่างอยู่ในช่วง $[-1, 1]$ เสมอ ในขณะที่ช่วงความเชื่อมั่นสำหรับความแตกต่างระหว่างสองสัดส่วนที่ได้จากวิธีแบบวัตต์ วิธีแบบไฮบริด และ วิธีแบบเบส์ ไม่ได้จำกัดอยู่ในช่วง $[-1, 1]$ นอกจากนี้วิธีอัลกอริทึมนี้ยังสามารถคำนวณหาช่วงความเชื่อมั่นได้ในกรณีที่ค่าตัวแปรสุ่ม $Y_1 : B(n_1, p_1)$ และ $Y_2 : B(n_2, p_2)$ มีค่าเป็นศูนย์ ซึ่งช่วงความเชื่อมั่นวิธีวัตต์จะไม่สามารถคำนวณได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อพัฒนาอัลกอริทึมใหม่สำหรับช่วงความเชื่อมั่นสำหรับความแตกต่างระหว่างสองสัดส่วน ศึกษาและเปรียบเทียบประสิทธิภาพของการประมาณช่วงความเชื่อมั่นของ $p_1 - p_2$ ทั้งหมด 6 วิธี ได้แก่ ช่วงความเชื่อมั่นโดยวิธีวัตต์ (Wald: WL) วิธีไฮบริด(Hybrid: HYB) วิธีเบส์ (Bayes : BAY) วิธี MUE วิธีอัลกอริทึม SIR และวิธีอัลกอริทึม QL

วิธีการวิจัย

กำหนดให้ $Y_1 : B(n_1, p_1)$ และ $Y_2 : B(n_2, p_2)$ โดยที่ $\hat{p}_i$ คือ สัดส่วนตัวอย่างที่มีลักษณะที่สนใจจากประชากรกลุ่มที่ i และ n_i คือ ขนาดตัวอย่างของกลุ่มที่ i เมื่อ $i = 1, 2$ ในการศึกษาจะมีขั้นตอนหลัก ๆ เป็นดังนี้

- 1) ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับช่วงความเชื่อมั่นสำหรับความแตกต่างระหว่างสองสัดส่วน
- 2) ศึกษาแนวคิดของช่วงความเชื่อมั่นสำหรับความแตกต่างระหว่างสองสัดส่วนโดยวิธี MUE และวิธีอัลกอริทึม SIR พร้อมทั้งนำเสนออัลกอริทึมใหม่สำหรับสร้างช่วงความเชื่อมั่นสำหรับความแตกต่างระหว่างสองสัดส่วนในงานวิจัยนี้ ซึ่งก็คือ ช่วงความเชื่อมั่นสำหรับความแตกต่างระหว่างสองสัดส่วนโดยอัลกอริทึมควอนไทล์ของภาวะน่าจะเป็น (Quantile Likelihood: QL)
- 3) ศึกษาเชิงการจำลองโดยแบ่งเป็น 4 สถานการณ์ ดังนี้
  - สถานการณ์ที่ 1: ผลต่าง $p_1 - p_2$ มีค่าน้อยมากและประชากรทั้งสองสมมาตร คือ $p_1 = p_2 = 0.5$
  - สถานการณ์ที่ 2: ผลต่าง $p_1 - p_2$ มีค่าน้อยมากและประชากรทั้งสองเบ้ คือ $p_1 = p_2 = 0.05$
  - สถานการณ์ที่ 3: ผลต่าง $p_1 - p_2$ มีค่าในระดับกลาง คือ $p_1 = 0.75, p_2 = 0.25$
  - สถานการณ์ที่ 4: ผลต่าง $p_1 - p_2$ มีค่าในระดับสูง คือ $p_1 = 0.95, p_2 = 0.05$

ในแต่ละสถานการณ์กำหนดขนาดตัวอย่าง n_i ที่ใช้กรณีศึกษาของทั้งสองประชากรมีค่าเป็น 10, 30, 50 และ 100

4) จำลองค่า y_1 และ y_2 จาก $B(n_1, p_1)$ และ $B(n_2, p_2)$ แล้วคำนวณช่วงความเชื่อมั่น 95% ของความแตกต่างระหว่างสองสัดส่วนตามสูตร ดังนี้

$$4.1 \text{ วิธีวัดผล: } \hat{p}_1 - \hat{p}_2 \pm Z_{1-\frac{\alpha}{2}} \sqrt{\hat{p}_1(1-\hat{p}_1)/n_1 + \hat{p}_2(1-\hat{p}_2)/n_2}$$

$$4.2 \text{ วิธีไฮบริด: } LCL = (\hat{p}_1 - \hat{p}_2) - Z_{\frac{\alpha}{2}} \sqrt{\frac{l_1(1-l_1)}{n_1} + \frac{u_2(1-u_2)}{n_2}} \text{ และ } UCL = (\hat{p}_1 - \hat{p}_2) + Z_{\frac{\alpha}{2}} \sqrt{\frac{u_1(1-u_1)}{n_1} + \frac{l_2(1-l_2)}{n_2}}$$

โดยที่ ค่า l_i และ u_i คือ ค่า p_i ที่ได้จากการแก้สมการ $Z_{\frac{\alpha}{2}} = |\hat{p}_i - p_i| / \sqrt{\frac{p_i(1-p_i)}{n_i}}$ และ $u_i > l_i, i = 1, 2$

$$4.3 \text{ วิธีเบส: } (\hat{p}_1 - \hat{p}_2) \pm Z_{\alpha/2} \sqrt{V(\hat{p}_1) + V(\hat{p}_2)} \text{ โดยที่ } \hat{p}_i = \frac{y_i + 1}{n_i + 2} \text{ และ } V(\hat{p}_i) = \frac{\hat{p}_i(1-\hat{p}_i)}{n_i + 3}, i = 1, 2$$

4.4 วิธี MUE : เป็นวิธีประมาณค่าพารามิเตอร์สัดส่วน p_1 และ p_2 ที่ทำให้ค่าสังเกต y_1 และ y_2 เป็นค่ามัธยฐานตามลำดับ โดยใช้แนวคิดบูตสเตรปแบบอิงพารามิเตอร์ (Parametric Bootstrap) โดยมีขั้นตอนดังนี้

กำหนดให้ δ แทน ความแตกต่างของสัดส่วน จะได้ว่า $\delta = p_1 - p_2 \in [-1, 1]$

และ β_g^k คือ ตัวประมาณมัธยฐานไม่เอนเอียง ของ p_g จะได้ว่า

$$\beta_g^k = \frac{(\beta_g^k + \beta_g^k)}{2}; g = 1, 2$$

โดยที่ $\Pr(Y_g \geq y_g | p_g = \beta_g^k) \geq 0.5$ และ $\Pr(Y_g \geq y_g | p_g = \beta_g^k) \geq 0.5$

จากความสัมพันธ์ระหว่างการแจกแจงสะสมเบต้าและทวินาม (Cumulative Beta and Binomial Distribution)

จะได้ว่า $\beta_g^k = F^{-1}(0.5 | \alpha = y_g, \beta = n_g - y_g + 1)$ และ $\beta_g^k = F^{-1}(0.5 | \alpha = y_g + 1, \beta = n_g - y_g)$

เมื่อ β_g^k คือ ค่าควอนไทล์ที่ 0.5 ของการแจกแจงเบต้าที่ $\alpha = y_g$ และ $\beta = n_g - y_g + 1$ และ

β_g^k คือ ค่าควอนไทล์ที่ 0.5 ของการแจกแจงเบต้าที่ $\alpha = y_g + 1$ และ $\beta = n_g - y_g$

เราจะได้ β_1^k และ β_2^k เป็นตัวประมาณมัธยฐานไม่เอนเอียงสำหรับ p_1 และ p_2 ตามลำดับ จากนั้นแทนในฟังก์ชันมวลความน่าจะเป็นร่วม (Joint Probability Mass Function) ซึ่งก็คือ

$$\Pr(y_1, y_2 | \beta_0, \beta_0) = \binom{n_1}{y_1} \binom{n_2}{y_2} \beta_0^{y_1} (1 - \beta_0)^{n_1 - y_1} \beta_0^{y_2} (1 - \beta_0)^{n_2 - y_2} \quad (*)$$

กำหนดให้ y_g^* คือ ตัวอย่างบูตสเตรปแบบอิงพารามิเตอร์ (Parametric Bootstrap Sample) $Y_1^* : B(y_1, \beta_0)$ และ $Y_2^* : B(y_2, \beta_0)$ โดยที่ y_1^*, y_2^* จะมีจำนวนทั้งหมด $n_1 + 1$ และ $n_2 + 1$ ตามลำดับ และแทนในสมการที่ (*) ซึ่งเราสามารถหา $\delta^0 = \beta_0 - \beta_0$ ได้ทั้งหมด $(n_1 + 1)(n_2 + 1)$ จำนวน จากนั้นเรียง δ^0 จากน้อยไปมาก แล้วคำนวณความน่าจะเป็นสะสม (Cumulative Probability) จากนั้นสร้างช่วงความเชื่อมั่น $100(1 - \alpha)\%$ สำหรับ δ^0 โดยการประมาณค่าในช่วงเชิงเส้น (Linear Interpolation) คือ $\delta_q^0 = \frac{\delta_L^0(\pi_U - q) + \delta_U^0(q - \pi_L)}{(\pi_U - \pi_L)}$ เมื่อ π_U คือ ควอนไทล์ใกล้สุดที่มากกว่า q และ π_L คือ ควอนไทล์ใกล้สุดที่น้อยกว่า q โดยที่ $q = \alpha/2, 1 - \alpha/2$

ดังนั้น ช่วงความเชื่อมั่น $100(1 - \alpha)\%$ สำหรับ δ^0 คือ

$$LCL = \delta_{\alpha/2}^0 = \frac{\delta_L^0(\pi_U - \alpha/2) + \delta_U^0(\alpha/2 - \pi_L)}{(\pi_U - \pi_L)} \text{ และ } UCL = \delta_{1-\alpha/2}^0 = \frac{\delta_L^0(\pi_U - (1 - \alpha/2)) + \delta_U^0((1 - \alpha/2) - \pi_L)}{(\pi_U - \pi_L)} \quad (**)$$

4.5 วิธีอัลกอริทึม SIR : ขั้นตอนในการหาช่วงความเชื่อมั่นสำหรับความแตกต่างระหว่างสองสัดส่วนดังนี้

กำหนดค่าสังเกต y_1 และ y_2 จากการทดลองทวินาม $B(n_1, p_1)$ และ $B(n_2, p_2)$ โดยที่ n_1 และ n_2 เป็นค่าที่ทราบและ p_1 และ p_2 เป็นพารามิเตอร์ที่สนใจที่ไม่ทราบ และให้ การแจกแจงก่อนของ p_1 และ p_2 มีการแจกแจงเอกรูปบนช่วง $(0, 1)$

4.5.1 สุ่มตัวอย่าง $\{(p_1, p_2)_1, K, (p_1, p_2)_m\}$ จากการแจกแจงก่อน โดยที่ p_i และ p_j ใด ๆ เป็นอิสระต่อกัน

4.5.2 คำนวณน้ำหนักให้แต่ละ $(p_1, p_2)_i$ จาก $w((p_1, p_2)_i) = L((p_1, p_2)_i) / \sum_{i=1}^m L((p_1, p_2)_i)$

โดยที่ $L(p_1, p_2) = p_1^{y_1} (1 - p_1)^{n_1 - y_1} p_2^{y_2} (1 - p_2)^{n_2 - y_2}$

4.5.3 สุ่มตัวอย่าง $\{(p_1, p_2)_1^*, K, (p_1, p_2)_n^*\}$ (ขนาด n) แบบคืนที่จาก $\{(p_1, p_2)_1, K, (p_1, p_2)_m\}$ ด้วยความน่าจะเป็น $w((p_1, p_2)_i)$ ในขั้นที่ 2)

4.5.4 คำนวณ $\{(p_1 - p_2)_1^*, K, (p_1 - p_2)_n^*\}$ แล้วหาควอนไทล์ที่ $\alpha/2$ และ $1 - \alpha/2$ ซึ่งคือ ขีดจำกัดล่างและบนของช่วงความเชื่อมั่น $(1 - \alpha)100\%$

ในขั้นตอนวิธีข้างต้นนี้ ผู้วิจัยได้ทดลองหาค่า (m, n) ที่เหมาะสมโดยลองผิดลองถูก (Trial and Error) พบว่า $m = 5,000$ และ $n = 3,000$ จะให้ช่วงความเชื่อมั่นที่มีความน่าจะเป็นสูงแต่ใช้เวลาไม่มาก (น้อยกว่า 10 วินาที)

5) เปรียบเทียบค่าประมาณความน่าจะเป็นเป็นคู่รวม ความยาวช่วง และเปอร์เซ็นต์ของขีดจำกัดบนและล่างของช่วงที่สูงกว่า +1 และต่ำกว่า -1 ที่ได้จาก 5 วิธีที่กล่าวในข้างต้น และวิธีอัลกอริทึม QL ที่นำเสนอขึ้นในงานวิจัยครั้งนี้ โดยใช้การจำลองมอนติคาร์โลซึ่งมีจำนวนทำซ้ำ 5,000 ครั้ง

6) ทดสอบว่าช่วงที่ได้จะ CP เท่ากับ .95 หรือไม่ โดยพิจารณาจากทดสอบสมมติฐาน $H_0 : CP \geq 0.95$ ซึ่งเป็นไปตามนิยามที่ให้ไว้ใน Rohde (2014) ในที่นี้กำหนดระดับนัยสำคัญเท่ากับ .01 หากค่า CP จากการจำลองมอนติคาร์โลมากกว่าหรือเท่ากับ $0.95 - z_{.99} \sqrt{0.95(0.05)/5000} \approx 0.94$ จะไม่สามารถปฏิเสธสมมติฐานว่างได้และสรุปว่าช่วงความเชื่อมั่นนี้มี CP เท่ากับ .95 ที่ระดับนัยสำคัญ .01

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ช่วงความเชื่อมั่น โดยอัลกอริทึม QL ที่นำเสนอ และผลการศึกษาเชิงจำลอง

1. ขั้นตอนวิธีที่ใช้หาช่วงความเชื่อมั่น

นำเข้า: ค่าสังเกต y_1 และ y_2 จากการทดลองทวินาม $B(n_1, p_1)$ และ $B(n_2, p_2)$ โดยที่ n_1 และ n_2 เป็นค่าที่ทราบ

อัลกอริทึม:

- 1) คำนวณภาวะน่าจะเป็น

$$L_1 = L(p_1) = \binom{n_1}{y_1} p_1^{y_1} (1-p_1)^{n_1-y_1} \quad \text{และ} \quad L_2 = L(p_2) = \binom{n_2}{y_2} p_2^{y_2} (1-p_2)^{n_2-y_2}$$

- 2) คำนวณภาวะน่าจะเป็นร่วม

$$L(p_1, p_2) = L_1 L_2 = \binom{n_1}{y_1} \binom{n_2}{y_2} p_1^{y_1} (1-p_1)^{n_1-y_1} p_2^{y_2} (1-p_2)^{n_2-y_2} \quad (***)$$

3) ในขั้นตอนนี้เป็นการนำแนวคิดของวิธีบูตสเตรปภายใต้ตัวประมาณมัธยฐานไม่เอนเอียง (MUE) จะสังเกตได้ว่า วิธีบูตสเตรปภายใต้ตัวประมาณมัธยฐานไม่เอนเอียงจะใช้วิธีการเปลี่ยนค่าของ $Y_1^* : B(y_1, \theta)$ และ $Y_2^* : B(y_2, \theta)$ ทุกค่าที่เป็นไปได้ทั้งหมด แต่สำหรับอัลกอริทึมควอนไทล์ของภาวะน่าจะเป็นนี้ เราจะเปลี่ยน $p_1, p_2 \in [0,1]$ โดยเพิ่มขึ้นคราวละ 0.005 แทน ซึ่งจะนำคู่อันดับ (p_1, p_2) ทุกคู่ที่เป็นไปได้แทนในสมการ (***) เพื่อคำนวณภาวะน่าจะเป็นร่วม $L(p_1, p_2)$ พร้อมทั้งคำนวณความแตกต่างระหว่างสองสัดส่วน $\delta = p_1 - p_2$

4) เนื่องจากค่าที่ได้จากการคำนวณในสมการ (***) นั้น คือค่าภาวะน่าจะเป็นร่วมของ p_1 และ p_2 เราจึงคำนวณน้ำหนักเพื่อให้ได้ความน่าจะเป็นซึ่งวิธีดังกล่าวเป็นการนำแนวคิดจากอัลกอริทึมการเลือกตัวอย่างแบบเลือกซ้ำที่สำคัญ (SIR) โดยมีสูตรการคำนวณดังนี้

$$L^* = \frac{L(p_1, p_2)}{\sum L(p_1, p_2)}$$

ตัวอย่างที่ 1 การคำนวณ กำหนดให้ y_1 และ y_2 มีการแจกแจงทวินาม $B(n_1 = 50, p_1 = 0.75)$ และ $B(n_2 = 100, p_2 = 0.25)$

ตารางที่ 1 แสดงการคำนวณความน่าจะเป็น (L^*)

ตัวอย่าง	p_1	p_2	$\delta = p_1 - p_2$	$L(p_1, p_2) = L_1 L_2$	$L^* = \frac{L(p_1, p_2)}{\sum L(p_1, p_2)}$
1	0	0	0	0	0
2	0	0.005	-0.005	0	0
M			M		M
200	0	0.995	-0.995	0	0
201	0	1	-1	0	0
202	0.005	0	0.005	0	0
203	0.005	0.005	0	7.18E-98	9.25E-99
M			M		M
401	0.005	0.995	-0.99	1.32E-226	1.70E-227
402	0.005	1	-0.995	0	0
M			M		M
20200	0.5	0.495	0.005	2.01E-11	2.59E-12
20201	0.5	0.5	0	1.16E-11	1.49E-12
20202	0.5	0.505	-0.005	6.57E-12	8.46E-13
M			M		M
20300	0.5	0.995	-0.495	4.34E-161	5.59E-162
20301	0.5	1	-0.5	0	0
M			M		M
40000	0.995	0	0.995	0	0
40001	0.995	0.005	0.99	6.82E-52	8.78E-53
M			M		M
40399	1	0.99	0.01	0	0
40400	1	0.995	0.005	0	0
40401	1	1	0	0	0

5) จำนวนความน่าจะเป็นที่จะได้ผลต่าง $p_1 - p_2$ คือ $P(P_1 - P_2 = \delta) = P(\delta)$ โดยจะรวมค่าน้ำหนักความน่าจะเป็นที่ได้จากขั้นที่ 4 ทุกค่าที่ค่าความแตกต่างเท่ากับ δ ที่เป็นไปได้ทั้งหมดเช่น

$$\delta = 0.6 = \begin{cases} p_1 = 0.6, & p_2 = 0 \\ p_1 = 0.605, & p_2 = 0.005 \\ \text{M} & \text{M} \\ p_1 = 1, & p_2 = 0.4 \end{cases}$$

ดังนั้น $P(\delta = 0.6) = \sum L^*(p_1, p_2 | \delta = 0.6) = 0.005594171$ ซึ่งจะได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงการคำนวณน้ำหนักความน่าจะเป็นของค่าความแตกต่าง
ที่เป็นได้ทั้งหมด $P(\delta)$

δ	$P(\delta)$
-1	0
-0.995	0
ℵ	ℵ
0.305	0.002924285
0.31	0.003309058
0.315	0.003731738
ℵ	ℵ
0.6	0.005594171
0.605	0.004887296
0.61	0.004241349
ℵ	ℵ
0.995	0
1	0

6) คำนวณช่วงความเชื่อมั่น $100(1-\alpha)\%$ ของ $p_1 - p_2$ โดยคำนวณความน่าจะเป็นสะสม (Cumulative Probability) แล้วใช้การประมาณค่าในช่วงเชิงเส้น (Linear Interpolation) ดังในสมการ (***) เพื่อสร้างช่วงความเชื่อมั่น ซึ่งจะได้ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงการคำนวณช่วงความเชื่อมั่นสำหรับความแตกต่าง
ระหว่างสองสัดส่วน

δ	$P(\delta)$	(π)
-1	0	0
-0.995	0	0
ℵ	ℵ	ℵ
0.305	0.002924285	0.021523
0.31	0.003309058	0.024832
ℵ	ℵ	ℵ
0.6	0.005594171	0.969513
0.605	0.004887296	0.9744
ℵ	ℵ	ℵ
0.995	0	1
1	0	1

หมายเหตุ π หมายถึง ความน่าจะเป็นสะสม (Cumulative Probability)

คั้งนั้น ช่วงความเชื่อมั่น 95% ของ $p_1 - p_2$ คือ

$$LCL = \delta_{\alpha/2}^{\%} = \frac{0.31(0.028564 - 0.025) + 0.315(0.025 - 0.024832)}{(0.028564 - 0.024832)} = 0.3102$$

$$UCL = \delta_{1-\alpha/2}^{\%} = \frac{0.605(0.97841 - 0.975) + 0.2628(0.975 - 0.9744)}{(0.97841 - 0.9744)} = 0.6057$$

นำออก: จุดจำกัดล่างและบนของช่วงความเชื่อมั่น $(1-\alpha)100\%$

2. ผลการศึกษาเชิงจำลอง

ในการเปรียบเทียบค่าประมาณความน่าจะเป็นค้รวม ความยาวของช่วงและเปอร์เซ็นต์ที่ขีดจำกัดล่างและบนออกนอกช่วง $[-1, +1]$ โดยได้ทำการทดลองมอนติคาร์โลในทั้ง 4 สถานการณ์ สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 4 ค่าประมาณความน่าจะเป็นค้รวม (CP) ความยาว (Length) ของช่วงความเชื่อมั่น 95%

สำหรับสถานการณ์ที่ 1: $p_1 = 0.5, p_2 = 0.5$

n_1	n_2	วิธี	CP	Length	n_1	n_2	วิธี	CP	Length	n_1	n_2	วิธี	CP	Length
10	10	WL	<u>0.9070</u>	0.8295	30	30	WL	0.9537	0.4974	50	50	WL	0.9445	0.3880
		HYB	0.9586	0.7228			HYB	0.9540	0.4698			HYB	0.9445	0.3743
		BAY	0.9586	0.7407			BAY	0.9540	0.4753			BAY	0.9445	0.3772
		MUE	<u>0.8899</u>	0.7851			MUE	<u>0.9386</u>	0.4948			MUE	0.9414	0.3940
		SIR	0.9585	0.7345			SIR	0.9542	0.4731			SIR	0.9501	0.3755
		QL	0.9573	0.7359			QL	0.9489	0.4739			QL	0.9431	0.3764
30	30	WL	<u>0.9209</u>	0.6843	30	50	WL	0.9452	0.4462	100	100	WL	0.9467	0.3367
		HYB	0.9476	0.5921			HYB	0.9503	0.4211			HYB	0.9469	0.3247
		BAY	0.9459	0.6226			BAY	0.9503	0.4291			BAY	0.9469	0.3288
		MUE	0.9437	0.6649			MUE	0.9479	0.4419			MUE	0.9488	0.3365
		SIR	0.9553	0.6158			SIR	0.9538	0.4270			SIR	0.9538	0.3273
		QL	0.9522	0.6165			QL	0.9502	0.4279			QL	0.9511	0.3281
100	50	WL	<u>0.9141</u>	0.6477	100	100	WL	<u>0.9364</u>	0.4020	100	100	WL	0.9423	0.2758
		HYB	0.9430	0.5602			HYB	0.9452	0.3794			HYB	0.9423	0.2707
		BAY	0.9420	0.5880			BAY	0.9429	0.3870			BAY	0.9423	0.2718
		MUE	0.9408	0.6238			MUE	0.9434	0.3975			MUE	0.9445	0.2788
		SIR	0.9541	0.5798			SIR	0.9474	0.3846			SIR	0.9472	0.2707
		QL	0.9610	0.5807			QL	0.9475	0.3855			QL	0.9508	0.2717
100	100	WL	<u>0.9077</u>	0.6176	หมายเหตุ: ขีดเส้นใต้ หมายถึง CP < .94 ที่ระดับนัยสำคัญ .01									
		HYB	0.9514	0.5343	ตัวหนา หมายถึง ความยาวของช่วงต่ำสุด									
		BAY	<u>0.9345</u>	0.5578										
		MUE	<u>0.9346</u>	0.5930										
		SIR	0.9581	0.5477										
		QL	0.9556	0.5487										

ในสถานการณ์ที่ผลต่าง $p_1 - p_2 = 0$ (มีค่าน้อยมาก) และประชากรทั้งสองสมมาตร กล่าวคือ p_1 และ p_2 เท่ากับ 0.5 จากตารางที่ 4 พบว่า ช่วงความเชื่อมั่นแบบวิธให้ความน่าจะเป็นค้รวมต่ำกว่าสัมประสิทธิ์ที่กำหนดเพียงวิธีเดียว ในกรณีที่ขนาดตัวอย่างของอย่างน้อย 1 กลุ่มมีขนาดเล็ก ($n_i = 10$) นอกจากนี้มีบางกรณีที่มีตัวอย่างขนาด

เล็กและทั้งสองกลุ่มมีขนาดเท่ากัน หรือ แตกต่างกันมาก อย่างเช่น $(n_1, n_2) = (10, 10)$ และ $(10, 100)$ พบว่าวิธี MUE จะให้ค่าความน่าจะเป็นค้ำรวมต่ำกว่าสัมประสิทธิ์ที่กำหนดเช่นกัน ดังที่ขีดเส้นใต้ไว้ นั่นคือ ค่าความน่าจะเป็นค้ำรวม (CP) ยังมีไม่เท่ากับ 0.95 เมื่อเทียบกับ .94 ที่ระดับนัยสำคัญ .01 ตามที่ระบุในขั้นตอนการศึกษา หรือยังไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด โดยภาพรวมสำหรับสถานการณ์นี้หาก $\min(n_1, n_2) \geq 30$ ส่วนใหญ่ทั้ง 6 วิธีจะให้ช่วงที่มีความน่าจะเป็นค้ำรวมใกล้เคียง .95 ซึ่งวิธีวัลด์จะมีแนวโน้มที่จะให้ช่วงที่มีความน่าจะเป็นค้ำรวมต่ำที่สุดและมีความยาวของช่วงมากที่สุด ส่วนวิธีอัลกอริทึม QL ให้ช่วงที่มีความน่าจะเป็นค้ำรวมและความยาวของช่วงใกล้เคียงวิธีไฮบริดที่ให้ความยาวของช่วงต่ำสุด นอกจากนี้ทั้ง 6 วิธีให้ช่วงที่อยู่ใน $[-1, +1]$ ในทุกกรณีการศึกษา

ตารางที่ 5 ค่าประมาณความน่าจะเป็นค้ำรวม (CP) ความยาว (Length) ของช่วงความเชื่อมั่น 95%

สำหรับสถานการณ์ที่ 2: $p_1 = 0.05, p_2 = 0.05$

n_1	n_2	วิธี	CP	Length	n_1	n_2	วิธี	CP	Length	n_1	n_2	วิธี	CP	Length	
10	10	WL	<u>0.6310</u>	0.2850	30	30	WL	<u>0.9245</u>	0.2052	50	50	WL	0.9428	0.1651	
		HYB	0.9986	0.5910			HYB	0.9930	0.2875			HYB	0.9799	0.2063	
		BAY	0.9986	0.4968			BAY	0.9930	0.2533			BAY	0.9799	0.1875	
		MUE	0.9929	0.4089			MUE	<u>0.9320</u>	0.2125			MUE	<u>0.9121</u>	0.1666	
		SIR	0.9986	0.5176			SIR	0.9848	0.2595			SIR	0.9693	0.1903	
		QL	0.9991	0.5184			QL	0.9824	0.2608			QL	0.9695	0.1911	
	30	WL	<u>0.8383</u>	0.2516	30	50	WL	<u>0.9223</u>	0.1867	100	100	WL	<u>0.9160</u>	0.1435	
		HYB	0.9940	0.4700			HYB	0.9889	0.2566			HYB	0.9757	0.1776	
		BAY	0.9940	0.3935			BAY	0.9889	0.2230			BAY	0.9774	0.1599	
		MUE	0.9932	0.3188			MUE	0.9601	0.1928			MUE	0.9558	0.1452	
		SIR	0.9770	0.3991			SIR	0.9732	0.2267			SIR	0.9566	0.1603	
		QL	0.9780	0.4002			QL	0.9795	0.2272			QL	0.9661	0.1613	
	50	WL	<u>0.8092</u>	0.2337	100	100	WL	<u>0.8335</u>	0.1662	100	100	WL	0.9470	0.1186	
		HYB	0.9837	0.4340			HYB	0.9860	0.2260			HYB	0.9641	0.1345	
		BAY	0.9934	0.3738			BAY	0.9883	0.1993			BAY	0.9659	0.1268	
		MUE	0.9660	0.2976			MUE	0.9726	0.1711			MUE	<u>0.9255</u>	0.1192	
		SIR	0.9587	0.3719			SIR	0.9603	0.1991			SIR	0.9507	0.1267	
		QL	0.9704	0.3728			QL	0.9740	0.2003			QL	0.9560	0.1289	
	100	WL	<u>0.5558</u>	0.2162	หมายเหตุ : ขีดเส้นใต้ หมายถึง CP < .94 ที่ระดับนัยสำคัญ .01										
		HYB	0.9688	0.3997	ตัวหนา หมายถึง ความยาวของช่วงต่ำสุด										
		BAY	0.9915	0.3614											
		MUE	0.9479	0.2801											
		SIR	0.9428	0.3525											
		QL	0.9523	0.3537											

สำหรับสถานการณ์ผลต่าง $p_1 - p_2 = 0$ (มีค่าน้อยมาก) แต่ประชากรในทั้งสองเบ้เมื่อพิจารณาที่ค่าความเบ้ในแต่ละขนาดตัวอย่างคือ $n_i = 10, 30, 50$ และ 100 ซึ่งมีความเบ้เท่ากับ 1.3059, 0.7540, 0.5840 และ 0.4130 ตามลำดับ ($p_1 = p_2 = .05$) จากการจำลองสรุปดังในตารางที่ 5 ผลการศึกษาพบว่า ช่วงที่ได้จากวิธีแบบวัลด์ ในกรณีที่ $\min(n_1, n_2) \leq 30$ ซึ่งประชากรมีลักษณะเบ้ค่อนข้างสูง และวิธี MUE ในกรณีที่ขนาดตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีขนาดใหญ่ ($n_i = 50, 100$) ให้ค่าความน่าจะเป็นค้ำรวมต่ำกว่า .95 ส่วนวิธีที่เหลือส่วนใหญ่ให้ค่าความน่าจะเป็นค้ำรวม

เท่ากับ .95 ถึงแม้ตัวอย่างของทั้ง 2 กลุ่มมีขนาดเล็ก โดยวิธีเบย์มีแนวโน้มให้ค่าความน่าจะเป็นค้ำรวมสูงที่สุดในหลายกรณีการศึกษา นอกจากนี้ในทุกกรณีการศึกษาทั้ง 6 วิธีจะให้ช่วงที่อยู่ใน $[-1, +1]$

ตารางที่ 6 ค่าประมาณความน่าจะเป็นค้ำรวม (CP) ความยาว (Length) ของช่วงความเชื่อมั่น 95%
สำหรับสถานการณ์ที่ 3: $p_1 = 0.75, p_2 = 0.25$

n_1	n_2	วิธี	CP	Length	n_1	n_2	วิธี	CP	Length	n_1	n_2	วิธี	CP	Length
10	10	WL	0.8937	0.7112	30	30	WL	0.9388	0.4297	50	50	WL	0.9470	0.3354
		HYB	0.9570	0.6575			HYB	0.9450	0.4143			HYB	0.9498	0.3276
		BAY	0.9556	0.6738			BAY	0.9454	0.4194			BAY	0.9514	0.3303
		MUE	0.9382	0.6681			MUE	0.9458	0.4233			MUE	0.9550	0.3327
		SIR	0.9554	0.6650			SIR	0.9468	0.4165			SIR	0.9471	0.3283
		QL	0.9572	0.6658			QL	0.9516	0.4173			QL	0.9451	0.3292
	30	WL	0.8923	0.5848	30	50	WL	0.9294	0.3849	100	100	WL	0.9418	0.2911
		HYB	0.9341	0.5369			HYB	0.9474	0.3708			HYB	0.9486	0.2843
		BAY	0.9505	0.5605			BAY	0.9448	0.3770			BAY	0.9476	0.2874
		MUE	0.9435	0.5667			MUE	0.9458	0.3814			MUE	0.9530	0.2895
		SIR	0.9474	0.5534			SIR	0.9472	0.3745			SIR	0.9483	0.2856
		QL	0.9513	0.5550			QL	0.9456	0.3759			QL	0.9492	0.2866
10	50	WL	0.8903	0.5502	100	100	WL	0.9259	0.3467	100	100	WL	0.9421	0.2386
		HYB	0.9428	0.5070			HYB	0.9463	0.3340			HYB	0.9505	0.2357
		BAY	0.9506	0.5288			BAY	0.9443	0.3399			BAY	0.9498	0.2367
		MUE	0.9435	0.5667			MUE	0.9441	0.3432			MUE	0.9428	0.2377
		SIR	0.9546	0.5210			SIR	0.9496	0.3371			SIR	0.9487	0.2352
		QL	0.9513	0.5550			QL	0.9494	0.3381			QL	0.9525	0.2364
100	100	WL	0.9135	0.5271	หมายเหตุ : ขีดเส้นใต้ หมายถึง CP < .94 ที่ระดับนัยสำคัญ .01									
		HYB	0.9512	0.4851	ตัวหนา หมายถึง ความยาวของช่วงต่ำสุด									
		BAY	0.9508	0.5050										
		MUE	0.9343	0.5053										
		SIR	0.9582	0.4953										
		QL	0.9588	0.4952										

สำหรับสถานการณ์ที่ผลต่าง $p_1 - p_2 = 0.5$ และประชากรทั้งสองเบ้ ($p_1 = 0.75, p_2 = 0.25$) ผลการศึกษาแสดงตารางที่ 6 วิธีวัดค้ำยังต้องใช้ตัวอย่างขนาดใหญ่ในทั้ง 2 กลุ่มหรือ $\min(n_1, n_2) \geq 50$ จึงจะให้ CP เท่ากับ .95 และวิธีไฮบริดมีแนวโน้มที่ให้ความยาวของช่วงต่ำสุด ส่วนอีก 4 วิธีที่เหลือให้ค่าความน่าจะเป็นค้ำรวมเท่ากับ .95 ตามที่ต้องการ ถึงแม้ตัวอย่างในทั้ง 2 กลุ่มจะมีขนาดเล็กก็ตามค่าความน่าจะเป็นค้ำรวมที่ได้มีค่าใกล้เคียงกัน เช่นเดียวกับความยาวของช่วงความเชื่อมั่นและทั้ง 6 วิธีให้ช่วงที่อยู่ใน $[-1, +1]$ ในทุกกรณีการศึกษา

เนื่องจากช่วงความเชื่อมั่นสำหรับความแตกต่างระหว่างสองสัดส่วนที่ได้จากทั้ง 6 วิธี ในสถานการณ์ที่ 1-3 ให้ช่วงความเชื่อมั่นที่ได้ขีดจำกัดบนและล่างที่อยู่ในช่วง $[-1, +1]$ ทุกกรณี ดังนั้นในตารางที่ 4 ถึง ตารางที่ 6 จึงนำเสนอเพียงค่าความน่าจะเป็นค้ำรวมและความยาวของช่วงเท่านั้น

ตารางที่ 7 ค่าประมาณความน่าจะเป็นคุ่มรวม (CP) ความยาว (Length) และเปอร์เซ็นต์ของขีดจำกัดบนที่มากกว่าหนึ่ง ($\% > 1$) ของช่วงความเชื่อมั่น 95% สำหรับสถานการณ์ที่ 4: $p_1 = 0.95, p_2 = 0.05$

n_1	n_2	วิธี	CP	Length	>1	n_1	n_2	วิธี	CP	Length	>1	n_1	n_2	วิธี	CP	Length	>1
10	10	WL	0.6400	0.2842	61.51	30	30	WL	0.8000	0.2051	59.66	50	50	WL	0.8745	0.1655	24.91
		HYB	0.9275	0.4804	35.72			HYB	0.9216	0.2506	4.82			HYB	0.9338	0.1864	0.47
		BAY	0.9275	0.4966	73.62			BAY	0.9694	0.2532	19.67			BAY	0.9662	0.1879	3.49
		MUE	0.9259	0.3557	0			MUE	0.9703	0.2041	0			MUE	0.9324	0.1608	0
		SIR	0.8108	0.4804	0			SIR	0.9038	0.2466	0			SIR	0.9149	0.1833	0
		QL	0.7377	0.4833	0			QL	0.9203	0.2488	0			QL	0.9326	0.1850	0
	30	WL	0.6632	0.2505	76.86	WL	0.8531	0.1875	40.5	WL	0.9188	0.1435	0				
		HYB	0.8899	0.3911	12.96	HYB	0.9167	0.2251	1.67	HYB	0.9354	0.1612	0				
		BAY	0.9692	0.3933	55.28	BAY	0.9693	0.2235	8.52	BAY	0.9651	0.1600	0				
		MUE	0.9402	0.2915	0	MUE	0.9588	0.1838	0	MUE	0.9519	0.1418	0				
		SIR	0.8648	0.3824	0	SIR	0.9014	0.2179	0	SIR	0.9232	0.1559	0				
		QL	0.8538	0.3856	0	QL	0.9027	0.2189	0	QL	0.9191	0.1583	0				
	50	WL	0.6730	0.2339	75.72	WL	0.8609	0.1659	23.23	WL	0.9219	0.1188	0.96				
		HYB	0.9183	0.3693	4.47	HYB	0.9320	0.2012	0.16	HYB	0.9449	0.1263	0				
		BAY	0.9787	0.3738	54.34	BAY	0.9726	0.1992	4.14	BAY	0.9651	0.1270	0.04				
		MUE	0.9523	0.2775	0	MUE	0.9739	0.1674	0	MUE	0.9506	0.1191	0				
		SIR	0.8805	0.3629	0	SIR	0.9171	0.1940	0	SIR	0.9248	0.1236	0				
		QL	0.8945	0.3642	0	QL	0.9193	0.1971	0	QL	0.9199	0.1261	0				
100	WL	0.6211	0.2106	49.49	หมายเหตุ : ตัวหนา หมายถึง CP < .94 ที่ระดับนัยสำคัญ .01 ความยาวของช่วงต่ำสุด และเปอร์เซ็นต์ของขีดจำกัดบนที่มากกว่าหนึ่ง (%) เท่ากับ ศูนย์												
	HYB	0.9307	0.3507	0.55													
	BAY	0.9856	0.3592	54.81													
	MUE	0.9683	0.2709	0													
	SIR	0.9051	0.3468	0													
	QL	0.9113	0.3514	0													

ในสถานการณ์สุดท้าย ผลจากการจำลองได้สรุปดังในตารางที่ 7 ในกรณีพารามิเตอร์ที่แท้จริง $p_1 - p_2 = .9$ เข้าใกล้ 1 จะสังเกตว่าสถานการณ์นี้ทำให้ขีดจำกัดบนที่ได้มากกว่าหนึ่ง หลายวิธี ได้แก่ วิธีวัลด์ วิธีไฮบริด และ วิธีแบบเบส สำหรับวิธีเบส เช่น กรณี ($n_1 = 10, n_2 = 30$) แม้ว่าจะให้ค่าความน่าจะเป็นคุ่มรวมมากกว่า .95 อย่างไรก็ตามขีดจำกัดบนมากกว่าหนึ่งมากถึง 55% ส่วนวิธีวัลด์ยังคงเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพต่ำกว่าวิธีอื่น ๆ ในขณะที่ขีดจำกัดบนของช่วงจากวิธี QL และวิธี SIR มีค่าไม่เกิน 1 แต่ยังมีค่าความน่าจะเป็นคุ่มรวมไม่เท่ากับ .95 ถึงแม้ขนาดตัวอย่างของทั้ง 2 กลุ่มจะมีขนาดใหญ่ คือ $n_1 = 100, n_2 = 100$ โดยสรุป วิธี MUE มีแนวโน้มให้ค่าความน่าจะเป็นคุ่มรวมสูงสุด ความยาวของช่วงต่ำสุด และมีเปอร์เซ็นต์ของขีดจำกัดบนที่มากกว่าหนึ่ง ($\% > 1$) มีค่าเป็นศูนย์ ซึ่งถือว่าวิธีนี้เหมาะสมกับสถานการณ์นี้

อภิปรายและสรุปผลการวิจัย

ช่วงความเชื่อมั่นสำหรับความแตกต่างระหว่างสองสัดส่วนโดยอัลกอริทึมควอนไทล์ของภาวะน่าจะเป็นที่ประยุกต์จากหลักการของช่วงความเชื่อมั่นโดยวิธีบูตสเตรปภายใต้ตัวประมาณมัธยฐานไม่เอนเอียง (MUE) และอัลกอริทึมการเลือกตัวอย่างแบบเลือกซ้ำที่สำคัญ (SIR) ในการหาช่วงความเชื่อมั่นสำหรับความแตกต่างระหว่างสอง

สัดส่วน ผลการศึกษาเชิงจำลอง พบว่า โดยภาพรวมช่วงความเชื่อมั่นโดยอัลกอริทึมควอนไทล์ของภาวะน่าจะเป็นมีค่าความน่าจะเป็นกลุ่มรวมไม่แตกต่างไปจากวิธีไฮบริดซึ่งเป็นวิธีที่พบว่ามีประสิทธิภาพสูงในแง่ของความน่าจะเป็นกลุ่มรวมและความไม่ซับซ้อนในการคำนวณจากการศึกษาเปรียบเทียบ 11 วิธี โดย Newcombe (1998) นอกจากนี้ทั้ง 6 วิธีให้ความยาวของช่วงใกล้เคียงกัน และมีเปอร์เซ็นต์การออกนอกช่วง $[-1,1]$ มีค่าเท่ากับศูนย์ในสถานการณ์ที่ 1, 2 และ 3 สำหรับสถานการณ์ที่ 4 พบว่าวิธี MUE ให้ผลดีและเหมาะสมที่สุด เมื่อพิจารณาที่ค่าความน่าจะเป็นกลุ่มรวม ความยาวของช่วงต่ำสุด และมีเปอร์เซ็นต์ของขีดจำกัดบนที่มากกว่าหนึ่ง ($\% > 1$) มีค่าเป็นศูนย์ นอกจากนี้ลักษณะของประชากรที่มีต่อความยาวช่วงพบว่า หากทั้ง p_1 และ p_2 ใกล้ 0.5 (สมมาตร) ความยาวของช่วงความเชื่อมั่นมีแนวโน้มที่จะสูงกว่าลักษณะของประชากรที่เบ้ เช่น $p_1 = .05$ และ $p_2 = .05$ โดยสรุป วิธีอัลกอริทึม QL สามารถสร้างช่วงความเชื่อมั่นได้ดีใกล้เคียงช่วงที่คืออย่างวิธีไฮบริด วิธีเบส์ และวิธี MUE ได้ในหลายกรณีการศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผศ.เบญจมาศ ตุลยนิติกุล และ ผศ.ดร.พัทธ์ชนก ศรีสุระเดชชัย เป็นอย่างสูงที่ทำให้คำปรึกษาและคำแนะนำ คอยช่วยเหลือและให้กำลังใจเป็นอย่างดี ขอบพระคุณครอบครัวและเพื่อน ๆ ที่สนับสนุนและเป็นกำลังใจให้มาโดยตลอด

เอกสารอ้างอิง

โชติกา วุฒิสาร รมิดา ศรีเหรา และ พัทธ์ชนก ศรีสุระเดชชัย. ช่วงความเชื่อมั่นสำหรับความแตกต่างของสองสัดส่วนโดยขั้นตอนวิธีการเลือกตัวอย่างแบบเลือกซ้ำที่สำคัญ. วารสารวิชาการพระจอมเกล้าพระนครเหนือ 2561; 28(4) (รอตีพิมพ์)

Newcombe R G. Interval Estimation for the Difference between Independent Proportions: Comparison of Eleven Methods. *Statistics in Medicine* 1998; 17: 873–890.

Rohde C A. *Introductory Statistical Inference with the Likelihood Function*. 1st ed. London: Springer: 2014.

Rubin D B. A noniterative sampling/ importance resampling alternative to the data augmentation algorithm for creating a few imputations when fractions of missing information are modest: the SIR algorithm. Discussion of Tanner and Wong. *Journal of the American Statistical Association* 1987; 85: 543–546.

Rubin D B. Using the SIR algorithm to simulate posterior distributions. In Bernardo J M, DeGroot M H, Lindley D V, and Smith A F. *Bayesian Statistics*, Clarendon, Oxford; 1988.

Yan L, Newcombe R G, Stuart L, Carter R E. Fully specified bootstrap confidence intervals for the difference of independent binomial proportion bases on the median unbiased estimator. *Biostatistics* 2009; 28: 2876–2890.